

Právo na podobu

Abstrakt

Cílem této práce je popsat podmínky zachycování něčí podoby a následného užívání pořízené podobizny podle práva České republiky. Text se opírá o současný stav právní úpravy po přijetí nového občanského zákoníku s účinností ke dni 1. 1. 2014, ale vychází i ze starší odborné literatury a zejména judikatury.

Práce začíná osvětlením ústavních základů ochrany osobnosti, na které navazuje výklad o ochraně osobnosti jako takové. Podstatná část textu je věnována právu na podobu a právu k podobizně. Obecně je možné zachytit něčí podobu jen po předchozím souhlasu dotčené osoby, ale existuje několik výjimek: zájmová, úřední, vědecká, umělecká a zpravodajská licence. Situace je odlišná u veřejně známých osobností, u nichž je úroveň ochrany jejich soukromí nastavena níž než ochrana soukromí „běžných“ lidí. Přelomovým byl rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci *von Hannover v. Německo* v roce 2004, kde soud došel k závěru, že veřejnost má právo být informována o skutečnostech zasahujících do soukromí veřejně známých osobností za předpokladu, že tyto skutečnosti mohou v demokratické společnosti přispět k diskusi o otázkách veřejného zájmu.

V případě zásahu do práva na podobu nebo do práva k podobizně je možno uplatnit zdržovací a odstraňovací nárok. Kromě toho je možno žádat náhradu nemajetkové újmy, náhradu škody a vydání bezdůvodného obohacení. Po smrti dotčené osoby se těchto nároků může domáhat osoba jí blízká. Tato práce se rovněž zabývá autorským právem autora podobizny a jeho možnými střety s právem na ochranu osobnosti.

Práce dále obsahuje výklad k pracovníprávním, správněprávním (v souvislosti s ochranou osobních údajů) a trestněprávním aspektům (trestný čin pomluvy) práva na podobu. Práce pojednává rovněž o podmínkách použití nezákonně pořízených podobizen coby důkazů v občanskoprávním a trestněprávním řízení.

Práce přináší na různých místech několik příkladů z Německa a v závěru představuje německý pohled na toto téma v obecných rysech.

Klíčová slova

právo na podobu, právo k podobizně, ochrana osobnosti